

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2026-01-12

Diarienummer:
KSN-2025-03968

Handläggare:
Karolin Flander

Projektdirektiv Pilot för park and ride i Uppsala

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna projektdirektiv för Pilot park and ride i Uppsala enligt ärendets bilaga 1.

Ärendet

Vid kollektivtrafiksamarbetet mellan Uppsala kommun och Region Uppsala i oktober 2025 var parterna överens om att en gemensam uppdragsbeskrivning för att genomföra ett pilotprojekt för att testa konceptet park and ride skulle tas fram för politiskt beslut hos respektive part. Infartsparkeringar som är välintegrerade med kollektivtrafik kallas ofta för park and ride.

Uppsala kommun och Region Uppsala föreslås i parallella ärenden godkänna projektdirektivet Pilot för park and ride i Uppsala för att sätta ramarna för gemensamt genomförande av projektet i Uppsala under 2026.

Beredning

Ärendet har samberetts av Uppsala kommuns stadsbyggnadsförvaltning och Region Uppsalas förvaltning trafik och samhälle.

Föredragning

Uppsala kommun är en stor landsbygdskommun och bilen är ett viktigt transportmedel för att skapa tillgänglighet för människor som bor och verkar på landsbygderna. Infartsparkeringar som är väl integrerade med kollektivtrafiken, även kallat park and ride, kan vara ett sätt att öka landsbygdsbornas tillgänglighet till

Uppsala, särskilt till innerstaden. Park and ride kan öka framkomligheten i staden genom minskad trängsel i centrala Uppsala.

Park and ride kan stötta flera verksamhetsmål och strategier hos både Uppsala kommun och Region Uppsala. För Uppsala kommuns del pekar uppdrag 22 i Mål och Budget för 2026 med plan för 2027–2028 ut att park and ride ska utredas tillsammans med Region Uppsala.

Projektet syftar till att genomföra en pilot för park and ride i Uppsala under 2026 för att få fram ett bra beslutsunderlag för konceptutveckling och beslut om en uppskalad och permanent park and ride-lösning i Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

Respektive part ansvarar för sina respektive kostnader i projektet.

Uppsala kommuns kostnad av piloten hanteras av gatu- och samhällsmiljönämnden ordinarie budget. Kommunens största kostnadspost bedöms vara åtgärdande av parkeringsyta till rätt standard och för det finns 5 miljoner kronor avsatta.

Piloten beräknas omfatta kostnader för åtagande av parkeringsyta till rätt standard, information om piloten, användardialoger, utvärderingsarbete, projektledning, studiebesök, utveckling av applikation och integration mellan system samt eventuella rabatter för kombinationsresor/parkering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 januari 2026
- Bilaga 1, projektdirektiv Pilot för park and ride i Uppsala

Stadsbyggnadsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Stadsbyggnadsförvaltningen, Uppsala kommun
Trafik och samhälle, Region Uppsala
Projektdirektiv

Datum:

2025-12-05

Diarienummer:

KSN-2025-03968

TSN-2026-00021

Handläggare:
Karolin Flander, Uppsala kommun

Projektdirektiv

Pilot för park and ride i Uppsala

Innehåll

1.	Grundläggande information.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Verksamhetsstrategi.....	3
2.	Syfte och mål.....	4
2.1	Syfte.....	4
2.2	Projektmål	4
2.3	Effektmål.....	5
3.	Tidplan	5
4.	Resurser	5
5.	Övergripande risker	5
6.	Styrning.....	6
7.	Överlämnande	6

1. Grundläggande information

1.1 Bakgrund

Befolkningstätheten i Uppsala har ökat med cirka 50 procent sedan 1990-talet, vilket beror på att staden har förtätats. Trafiken har vuxit när fler människor bor och verkar i Uppsala. Uppsala förväntas fortsätta att växa och utvecklas, vilket kommer öka trycket på transportinfrastrukturen och trafikens framkomlighet påverkas ytterligare.

Uppsala kommun är en stor landsbygdskommun där över 56 000 personer bor utanför Uppsala stad. Bilen är ett viktigt transportmedel för att skapa tillgänglighet för dessa människor, samtidigt som konkurrensen om gatuutrymmet ökar. Uppsala stad är inte bara kommunens centralort utan också länets residensstad. Människor från hela regionen reser till Uppsala för att nå arbetsplatser, kultur, idrott samt offentlig och kommersiell service. Detta påverkar stadens transportinfrastruktursystem.

Den politiska viljan i Uppsala Kommun och Region Uppsala är att utforska avancerade koncept för attraktiv parkering av privatbilar utanför innerstaden och byte till kollektivtrafik eller cykel, vilket är utveckling av pendlar- eller infartsparkering. I flera andra europeiska städer finns det olika system som kan fungera som inspiration för ett park and ride-system i Uppsala.

Till skillnad från infarts- och pendlarparkering innebär ett park and ride-system en genomtänkt och attraktiv bytespunkt och ofta en biljettlösning som integrerar avgifter för olika trafikslag, tex parkeringsavgift, hyra av elcykel och kollektivtrafikbiljett.

1.2 Verksamhetsstrategi

Park and ride kan stötta flera verksamhetsmål och strategier hos både Region Uppsala och Uppsala kommun. Exempelvis:

- **Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028. (Uppsala kommun)**
Uppdrag 22 innehåller bland annat följande: *Möjligheten att anlägga parkeringsplatser vid kommunikationsknutpunkter i utkanten av staden där bilister kan lämna bilen och fortsätta resan in mot centrum med kollektivtrafik (så kallad Park and Ride) ska utredas tillsammans med Region Uppsala.*
- **Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län, 2020–2030 (Region Uppsala)**
I det regionala trafikförsörjningsprogrammet lyfts vikten av kombinationsresor. Även väl utvecklade pendlarparkeringar vid kollektivtrafikens knutpunkter lyfts som viktig faktor för att öka det hållbara resandet.
- **Trafik- och samhällsutvecklingsnämndens uppdrag till förvaltningen 2026 (Region Uppsala)**
Utveckla ett Park and Ride-koncept för att underlätta kombinationsresor till centrala Uppsala med anledning av de stora infrastrukturarbeten som sker i staden.

2. Syfte och mål

2.1 Syfte

Pilotprojektet genomförs för att efter utvärdering kunna ta beslut om strategier för koncept och permanenta park and ride-platser i Uppsala kommun.

Projektet behöver besvara följande frågeställningar:

- Vilka funktionskrav och transportlösningar ska väljas, både utformnings- och tjänsteutbudsmässigt, på park and ride?
- Vilka avtal/partner behövs för att etablera ett integrerat avgiftssystem för de transportslag som finns på platsen, vilken affärsmodell ska finnas?
- Hur ska ett park and ride-system finansieras över tid?
- Ansvarsmodell för resenärers och parkerarens nöjdhet och felhantering.
- Bidrar park and ride till att öka tillgängligheten för landsbygdsbor till, i första hand, innerstaden?
- Vilken effekt kan ett park and ride-system få på privat motorfordonstrafik i innerstaden?
- Vilka platser är lämpliga att införa park and ride på i Uppsala?

2.2 Projektmål

Projektmål 1: Att genomföra en pilot för park and ride i Uppsala under 2026.

Följande förutsättningar gäller:

- **Koncept:** Ta inspiration från framgångsrika park- and ride-koncept från andra städer i Europa för att utveckla ett koncept för Uppsala.
- **Målgrupp:** Pendlare
- **Lokalisering och ytanspårk:** Befintlig parkering eller yta som enkelt kan omvandlas till parkering med max 5 min promenad till starkt kollektivtrafikstråk ska användas
- **Infrastruktur:** Parkeringen ska vara trygg och ha belysning. Det måste finnas en säker gångväg mellan kollektivtrafik och parkeringsplats. Tillgängligheten måste vara god.
- **Kollektivtrafik:** Piloten ska genomföras där det finns stark kollektivtrafik och tillgänglighetsanpassad hållplats.
- **Betalning:** Existerande biljettsortiment för kollektivtrafiken gäller. Parkeringskostnad är varierbar. Integration mellan parkeringsbolag och kollektivtrafik ska göras om genomförbart.
- **Övriga funktioner och tjänster:** Cykelparkering samt yta för mikromobilitet ska finnas.
- **Stödssystem:** TBD
- **Ansvar:** Normal ansvarsfördelning och finansiering mellan Region Uppsala och Uppsala Kommun gäller.
- **Tillkommande kostnader:** Projektledning och kostnader i och med eventuella nya avtal ska tas av den part som har störst nytta.

Projektmål 2: Att utvärdera genomförd pilot för park and ride i Uppsala och ge förslag på uppskalning och permanent park and ride i Uppsala. Utifrån piloten behöver en bedömning göras av vilka effekter ett uppskalat park and ride-system kan få i Uppsala. Följande parametrar bedöms som relevanta i utvärderingen.

- **Kundnöjdhet:** Bilister, cyklister och kollektivtrafikresenärer
- **Målgrupp:** Hur många pendlare kan nås? Vilka andra målgrupper kan vara intressanta vid en uppskalning av systemet?
- **Trygghet**
- **Serviceutbud:** behov och tillgång till andra funktioner elsparkcykel, laddning, etc.
- **Kostnad för resenär**
- **Avtalsstrukturer:** Uppsala parkering och mobilitet AB, Uppsala kommun och Region Uppsala
- **Systemapplikationsbehov**
- **Finansiering:** Kostnadsfördelningsmodell mellan olika aktörer.
- **Storlek på parkering**
- **Effekt på resandeströmmar i busstrafiken**
- **Effekt på innerstadens trafikflöden**, tex framkomlighet för yrkestrafik

2.3 Effektmål

Pilotprojektet förväntas ge ett gott beslutsunderlag för konceptutveckling och beslut om en uppskalad och permanent park and ride-lösning i Uppsala.

3. Tidplan

Piloten ska genomföras under 2026. Återrapport med förslag till uppskalning och permanent lösning ska redovisas första kvartalet 2027.

4. Resurser

”Pilot för Park and Ride i Uppsala” är ett gemensamt projekt mellan Uppsala kommun och Region Uppsala.

Kostnaden för piloten beräknas omfatta kostnader för åtgärdande av parkeringsplats till rätt standard, information om piloten, användardialoger, utvärderingsarbete, ev. rabatt för kombinationsresor/parkering, projektledning, studiebesök till europeisk stad för att studera koncept, utveckling av applikation och integration mellan system.

Respektive part ansvarar för att erforderliga resurser finns tillgängliga för att genomföra projektet. Ev. rabatterade priser beslutas separat.

5. Övergripande risker

Projektet har följande övergripande risker:

- Konceptet inom piloten för park and ride blir inte tillräckligt attraktivt, bland annat om parkering i innerstaden är för tillgänglig sett till antal parkeringsplatser och nivån på tillhörande parkeringstaxor.
- Planstöd saknas och bygglov beviljas inte för den/de platser som föreslås ingå i piloten.
- Intäktssäkring till aktuella organisationer.

- Ny systemapplikation behövs för enkel betalningshantering, alternativt blir administrationen för kombinationsresor kostsam
- Bytet upplevs inte tillräckligt smidigt eller tryggt

6. Styrning

Projektet styrs av en gemensam styrgrupp mellan Uppsala kommun, Uppsala parkering och mobilitet AB och Region Uppsala. Styrgruppen ansvarar för återrapportering av projektet till Kommunstyrelsen respektive Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden.

7. Överlämnande

Projektet ska överlämnas till det politiska styret för beslut om vidare hantering. En utökning eller permanentning av piloten innebär ekonomiska åtaganden som behöver inarbetas i framtida budgetbeslut.